

“Homes i dones joves construint igualtat”

IX Trobada Triangle Jove

Llíria, 28, 29 i 30 de setembre de 2007

Des de les entitats del Consell de Joventut de les Illes Balears, el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya i el Consell de la Joventut de la Comunitat Valenciana tenim com a objectiu la promoció de l'associacionisme i la interlocució davant les administracions públiques per tal d'avançar cap a una societat més igualitària i justa.

La participació és tot allò que la gent jove fem amb la intenció d'incidir, transformar l'entorn i la realitat en què vivim. Per aquest motiu ens hem reunit a Llíria en el marc del Triangle Jove, l'instrument de coordinació dels tres consells, amb la finalitat de debatre una de les principals transformacions de la nostra societat: la igualtat entre dones i homes.

Des de la societat civil reclamem polítiques i accions transversals, l'adaptació d'un model integrador que serveixi per la construcció social i que eviti l'alienació de l'individu. Amb l'objectiu de tenir una visió global de la societat estructurem les nostres propostes en tres àmbits: àmbit afectiu-sexual, àmbit laboral i del poder i àmbit educatiu.

Àmbit afectiu-sexual

Mitjançant la socialització dels rols de gènere, ens assignen i assumim determinades tasques només pel fet de néixer dones o néixer homes. La construcció social (gènere) a partir del biològic (sexe) ha determinat la justificació de les desigualtats socials entre homes i dones.

El sistema sexe-gènere ha creat una situació de discriminació i marginació entre dones i homes en els aspectes econòmics, polítics, socials i culturals, així com en els àmbits públics i privats, establint de forma clara i diferenciada la intervenció dels homes en l'esfera productiva i de les dones en l'assistencial.

La imatge que tenim d'homes i dones influeix en les nostres expectatives cap a ells i elles, sota el nostre punt de vista, als nostres comportaments, etc. És el que coneixem com a estereotips i rols de gènere. A partir d'aquests a les dones se les caracteritza com a dèbils, depenents, emocionals, sacrificades, inestables, fràgils, prudents... i se les assigna a la societat un rol reproductiu mentre que als homes se'ls classifica com a forts, independents, reflexius, agressius, individualistes, rudes, competitius... això els atribueix un rol social més productiu. Aquestes desigualtats es mantenen en base a un model assumit i legitimat per la majoria de la societat.

Una manifestació d'aquestes desigualtats és la violència de gènere. Des de les entitats del Triangle Jove, aquesta es percep amb preocupació ja que aquests casos segueixen succeint.

Els rols i estereotips també condicionen les formes de relació afectives interpersonal. Cada persona té dret a triar com vol estimar i ser estimat; per avançar en una construcció de l'afectivitat i un amor beneficiós ens hem d'alliberar de pesos innecessaris, aturar i mirar els mals hàbits que hem assimilat conscientment i inconscient sobre l'amor.

Analitzar el model d'amor que hem après i si aquest s'adapta a nosaltres o no als nostres valors, necessitats i desitjos. L'existència de mites sobre l'amor i les relacions amoroses condicionen les relacions afectives. Els models tradicionals condicionen i limiten la nostra llibertat potencialment infinita confrontant-los amb els nous models de relació afectives. Tenim dret a un amor que ens beneficiï i a triar el nostre propi model d'amor.

Des de les entitats del Triangle Jove seguim treballant per tal que el procés de canvi, de millora, segueixi el seu procés gradual i constant cap a la igualtat.

Per això des del moviment associatiu juvenil proposem:

- Establir models de relació on les persones siguin lliures per escollir.
- Normalitzar, aplicar i assumir els nous models en tots els àmbits educatius de forma directa i transversal.
- Potenciar campanyes de prevenció de la violència de gènere.
- Millorar el recolzament a les dones maltractades des del primer moment, d'una manera efectiva i que les tinguin en compte. Posar les mesures necessàries per garantir la seva seguretat i el seu benestar físic i emocional.
- Promoure un corrent de pensament (a través de l'associacionisme, el debat i la reflexió) que responsabilitzi els homes en la lluita per l'eradicació de la desigualtat de gènere.
- Oferir formació i informació en l'àmbit afectiu i sexual.

Àmbit laboral i del poder

Fent una anàlisi primària del sistema econòmic i social vigent, així com de les relacions laborals, ens trobem que són basades en gran mesura en una visió patriarcal de la producció. Algunes de les manifestacions pràctiques d'aquesta situació són:

Les estructures de poder polítiques, socials, econòmiques, etc., han estat creades i ocupades històricament per homes. Considerem que el fet que actualment les dones comencin a ocupar aquestes estructures les obliga a adoptar rols tradicionalment masculins. Cal incidir en el fet que allò important és la manera d'exercir el poder, independentment del sexe de qui ho faci. Per tant, és necessari construir una nova concepció del poder igualitària.

Històricament s'han atribuït les funcions reproductores i assistencials a les dones i les funcions de producció i direcció als homes. Aquestes funcions s'han traslladat al món laboral amb la incorporació de la dona.

La dona segueix ocupant professions vinculades al món educatiu, sanitari-assistencial (per exemple, ensenyament, infermeria, geriatria, neteja, etc.) i l'home segueix desenvolupant majoritàriament professions tècniques, productives o de direcció (enginyeries, ocupacions científiques, etc.)

La desigualtat salarial, la precarietat laboral i la manca d'igualtat d'oportunitats fa que visquem una situació en que la dona encara pateix una greu discriminació en qüestions salarials, de condicions de feina i de promoció o ascens professional, i sovint esdevé doblement explotada (per exemple, per jove i per dona).

Existeixen greus dificultats a l'hora de conciliar la vida professional de la dona amb la personal. La inflexibilitat horària, el fet que moltes vegades la incorporació de la dona al món laboral no ha anat acompanyada de la incorporació de l'home a la vida domèstica provoquen que la dona es vegi abocada a realitzar un doble esforç, a la feina i a casa, moltes vegades inassolible.

Per això des del moviment associatiu juvenil proposem:

- Reforçar la xarxa social construint una visió crítica que fomenti un debat per crear una *praxis* encaminada a qüestionar el model de producció patriarcal.
- Promoure una millora progressiva de les condicions laborals i socials de les dones, fent especial èmfasi en l'equiparació salarial entre treballadors i treballadores.
- Potenciar iniciatives per accelerar la superació de la divisió dels rols masculins i femenins.
- Impulsar polítiques destinades a la conciliació de la vida laboral i personal.
- Fomentar les actituds reivindicatives, en especial les encaminades a aconseguir la democratització del món laboral.

Àmbit educatiu

La desigualtat entre gèneres és una realitat en molts espais de la vida quotidiana del jovent. Un dels àmbits fonamentals de socialització primària és l'educatiu i en aquest el jovent hi trobem moltes mancances per tal de situar-nos en una posició real d'igualtat entre dones i homes. En l'àmbit educatiu formal, no formal i informal observem diverses situacions que reproduïxen els estereotips i rols prefixats des de la cultura patriarcal. No obstant aquest espai és fonamental per tal de construir una societat igualitària, ja que en l'educació es transmeten els valors i normes que defineixen els nostres comportaments socials.

El context actual del món educatiu està marcat per una sèrie d'aspectes que condicionen la reproducció de les desigualtats de gènere. Tot i que no són els únics aspectes, destaquen per la seva visibilitat i simbolisme els següents:

El contingut sexista del material escolar s'observa en els llibres de text tant a nivell de concepte com en el llenguatge emprat.

La concepció de diferents perspectives de gènere en els àmbits familiar, educatiu formal, no formal i informal, no transmet els mateixos valors als infants.

L'arrelament del llenguatge sexista a les normes de comportament dels grups d'infants esdevé una condició necessària de pertinença del grup.

La incorporació de noves cultures dins el nostre àmbit educatiu ha provocat l'obertura de diverses maneres d'entendre la perspectiva de gènere i nous debats per afrontar.

L'assumpció acrítica de la desigualtat de gènere dificulta la conscienciació en la igualtat de gènere.

Des de l'associacionisme juvenil considerem que, per tal d'aconseguir de forma real la igualtat entre les persones, calen certs compromisos sobre el funcionament i els continguts de l'espai educatiu, que impliquin tots els actors que treballen i que decideixen sobre aquest.

- Aplicar projectes educatius igualitaris tot potenciant la capacitat crítica dels infants i formant els educadors/res perquè desenvolupin tasques de mediació per tal d'aconseguir la igualtat de gènere.
- Crear projectes de col·laboració entre els diferents agents educadors, per tal de facilitar les relacions entre aquests.
- Establir un pacte generacional que fomenti els comportaments igualitaris de forma transversal.
- Revisar els materials escolars per tal de corregir els continguts dels llibres de text i materials diversos.
- Fomentar la paritat en les organitzacions de direccions dels espais educatius, facilitant la presència i la participació de les dones en els diferents espais de direcció.